

УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Д.В. ВЕЧЕР^{1*}, М.С. ПАНТЕЛЄВ²

¹ *магістрант кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

² *доцент кафедри менеджменту інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин, канд. екон. наук, доцент НТУ «ХПІ», Харків, УКРАЇНА*

**email: shmatko.khpi@gmail.com*

Ефективне функціонування промислового підприємства в сучасних умовах господарювання, що характеризуються нестабільністю та невизначеністю, неможливе без нарощування виробничого потенціалу підприємства на інноваційній основі. У зв'язку з цим, постає питання управління розвитком виробничого потенціалу підприємства. При цьому, виробничий потенціал слід розглядати не тільки як здатність провадити продукцію певного складу, технічного та якісного рівня, але і як систему, що сприяє динамічному зростанню такої здатності [1].

Виробничий потенціал, як економічна категорія, поєднує в собі кількісні показники кожного ресурсу та їхні конкретні потенційні характеристики (можливості) і вказує на реальну, фіксовану та сформовану інтегральну спроможність підприємства або галузі. Дієздатність потенціалу підприємства забезпечується цілеспрямованим приведенням в дію суб'єктами господарювання існуючих структурних елементів (ресурсів) і визначається у процесі економічної діяльності підприємства. В умовах виробництва на функціонування потенціалу впливають безліч об'єктивних і суб'єктивних чинників, серед яких слід виділити:

- склад і сучасний стан системи наявних ресурсів;
- ступінь відповідності складників потенціалу стратегічним цілям і завданням підприємства;
- здатність підприємства забезпечувати стійкість господарської системи до впливу зовнішнього середовища та її внутрішню гнучкість (здатність до адаптації).

Ресурсна складова є необхідною передумовою формування потенціалу, але недостатньою умовою його функціонування. Під виробничим потенціалом підприємства варто розуміти впорядковану сукупність можливостей розвитку підприємства і факторів виробництва, необхідних для реалізації виробничої стратегії розвитку підприємства. Виробничий потенціал включає: потенціал землі, природні та кліматичні умови; потенціал основних засобів; потенціал нематеріальних активів; потенціал оборотних засобів; потенціал технологічного персоналу [2,3].

Удосконалення системи управління виробничим потенціалом підприємства має відбуватися за такими основними напрямками:

- удосконалення організаційної структури управління виробничим потенціалом підприємства;
- оптимізація організації менеджменту і бізнес-процесів через поліпшення системи планування, обліку і контролю за основними показниками виробничого потенціалу підприємства;
- удосконалення управління виробничими ресурсами і запасами;
- підвищення ефективності управління інноваційними процесами на підприємстві, поліпшення якості вироблюваної продукції.

В перспективі сталого економічного розвитку важливе значення має орієнтація підприємств на ресурсозберігаючий тип розвитку. Ефективності такої економіки залежить від рівня техніко-технологічної бази підприємства. Виробничий потенціал – це система, складові якої носять взаємозалежний та взаємозамінний характер та виконують різні функції з метою досягнення цілей розвитку підприємства.

Нарощування та активізація виробничого потенціалу стають основою збільшення конкурентних переваг підприємства. Для ефективного використання виробничого потенціалу необхідна своєчасна та достовірна оцінка показників його діагностики та динаміки змін. Слід зазначити, що управління розвитком і використання виробничого потенціалу підприємства задля досягнення певних стратегічних цілей є серією систематичних взаємопов'язаних дій, а не одноразовим процесом.

Разом з тим організаційно-економічний механізм управління виробничим потенціалом повинен діяти як в короткостроковій перспективі, так і в довгостроковій. Різноманіття факторів зовнішнього та внутрішнього середовищ та методів впливу на них зумовлюють необхідність дотримання принципів системності та комплексності при виборі механізму управління, що дозволить отримати оптимальний результат від впливу на об'єкт управління.

Список літератури:

1. *Мацко Н. Г.* Управління розвитком виробничого потенціалу промислового підприємства // *Н. Г. Мацко* // Науковий вісник Херсонського державного університету. - Випуск 23. Частина 2. – 2017. – С. 69-72
2. *Гончар М. Ф.* Особливості управління виробничим потенціалом промислового підприємства / *М. Ф. Гончар, Л. Ю. Холявка* // Науковий вісник НЛТУ України. –2012р. –Вип. 22.9. –С.179-184.
3. *Шматько Н. М.* Концептуальні засади підтримки стійкості функціонування великомасштабних економіко-виробничих систем / *Н. М. Шматько* // Економіка розвитку = Economics of development. – 2017. – № 4 (84). – С. 16-27.